

Sjećanje na Banjaluku koja više ne postoji Grad bez duže

15/06/2011 14:35 by Administrator

Vrhovni predstavnici etnita u kome je Banja Luka glavni grad, nisu njeni istinski štitelji, a niti promotori. Njima taj grad ništa ne znači....

Vrhovni predstavnici etnita u kome je Banja Luka glavni grad, nisu njeni istinski štitelji, a niti promotori. Njima taj grad ništa ne znači, baš kao što im ne znače ništa ni posjeđeni drvoredi, ni srušeni vjekovni objekti, ni ogoljene obale Vrbasa sada uokvirenog novogradnjom, ni promijenjeni nazivi ulica poštovani gospodine Lukovići, vaši sam redovni šitalac i poklonik. Divim se vašoj hrabrosti i odlučnosti da prikažete stanje na svim područjima bivše Juge onako kakvo je, bez uljepšavanja, ne priklanjajući se ni jednoj strani. Prateći stanje na tom području, posebno u manjem bh. etnitetu, bolno su me potaknula dešavanja u mom rodnom gradu Banjoj Luci, iz koje sam protjeran davne 1993. godine. Bez obzira na sva dešavanja u i oko Banje Luke, ja već više od decenije pokušavam da izgradim porušene mostove saradnje. I od te ideje ne odustajem. Događanja u posljednjih nekoliko mjeseci koja dolaze iz mog rodnog grada, stavljaju ga u vrlo ružan kontekst. Banja Luka postaje sinonim koji joj ne priliči. To me je nagnalo da napišem kratak članak o svom gradu, onako kako sam doživio i doživljavam Banju Luku. U bivšoj Jugoslaviji niko nije volio svoj grad kao što smo mi voljeli svoju Banju Luku. Vrbaska ljepotica protkana zelenim alejama i uokvirena okolnim brdima, davala je šari svojim šiteljima, ali i svim znatijeljnijim posjetiocima koji nisu mogli odoljeti njenoj ljepoti. Slušali smo avrljanje razigranog Vrbasa, ušivali u mirisu lipa i bili smo ponosni na ono što imamo - svoj Bendelajk City i š jedne druge. Sve ono što je bilo utkano u Banju Luku, njene aleje, rijeke, građevine, vjerski objekti, bili su naša svakodnevica u kojoj smo mi Banjalučani bili njena duša, njena šila kucavica. Šivjeli smo skladno, jedni sa drugima, ne razlikujući se ni po emu, šenili se i udavali zbog ljubavi ne mareći za ime, a tako smo odgajali i našu djecu. Imali smo i tu zajedništvo ku crtu da smo neizmjerljivo voljeli svoj grad. Banja Luka je tada bila sinonim ljepote, ali i sinonim zajedništva. Grad je rastao, imao svoje teške, ali i sretno momente. Šivjeli smo sa svojim gradom sretni i bezbrižni. Onda za Banju Luku došla je teška dani zla i nesreće, koje možda donese samo rat. U grad došla je neki š brda i š dola, zagovaraše ideje jedna zemlja, jedna krv, u odorama i obilježjima koja su u prošlosti bila simbol fasizma, zapjevali pjesme koje promoviraju ubijanje - i započeo teror. Prvo se oformila nacionalni torovi, počeo nas dijeliti po imenima, opredjeljenju, obrazovanju, na građane i one koji to nisu, a niti su ikada bili... Zavlada ušasan strah. Ljudi se preko noći promijenili, te ono zajedništvo koje je bilo odlika Banje Luke netragom nestade. Došla era šnji vjerni prijatelji, komšije, kumovi, kolege, poslovni partneri, poznanici iz djetinjstva, stare ljubavi i simpatije, neki iz straha, a neki iz koristi, postadali mrski neprijatelji. Svi oni koji nisu pripadali toru šbrana i doljanja, zagovaraše ideje jedna zemlja, jedna krv, kako zbog svoje nacionalne, vjerske, ideološke, političke ili neke druge opredijeljenosti, ili zbog neslaganja s fašističkom idejom etničkog šenja, postadali građani trećeg reda, šrtve za svaku vrstu šivljanja. Banju Luku, jedini grad u Bosni i Hercegovini u kojem nije bilo vojnih operacija, prvo napustili pripadnici istog etnosa kao i šbrani i doljani zbog ideoloških neslaganja, dok su pripadnici druga dva etnosa netragom nestajali, ili bili nalašeni ubijeni na najsvirepiji način u svojim stanovima, pored puta, u hladnoj rijeci. Oni sretniji su silom ostavljali sve iza sebe što su godinama sticali, te kao stoka ukrcavani u kolone autobusa i protjerivani preko Save u nepoznatu neizvjesnost. Polako ali sigurno, gro gradskog šivlja je protjeran iz voljenog grada. Banja Luka je silom mijenjala i svoj izgled. Nestajali su vjekovni simboli grada, promijenjena su imena ulica i dijelova grada, promijenio se i banjalučki akcent zbog kojeg su nas Jajčani zvali šefajnovci, ali ideja da se šarm i ljubav prema vrbaskoj ljepotici istjera iz naših srca - nije uspjela. Protjerani šitelji Banje Luke razmiliše se po cijeloj zemaljskoj kugli, sa sjećanjima i bolom za svojim gradom, ali odlučni da mu jednom vrata stari, silom promijenjeni, imidš. Ogrezla u nacionalizam: Današnja Banja Luka, šumska prestonica

Photo: Stock Prošla je godine provedene u tužini, rat se završi, sve se promijeni, ali šelja za povratkom u rodni grad ostade. Vrlo stidljivo i bojašljivo, Banjalučani se počeli vraćati u svoj grad. Nada za povratak kod protjeranog banjalučkog puka je postala pitanje dana, a ne da li se može vratiti ili ne. Ali, šavo ne miruje.

Posljednjih pet do šest godina, što sasvim slučajno koincidira sa dolaskom na vlast (ne)zavisnih socijaldemokrata i njihovog čefa, banjalučke sličice počinju da mijenjaju njen imidž. Slika 1: "spontano" okupljanje banjalučkih srednjoškolaca i kamenovanje učesnika polaganja kamen temeljca za obnovu minirane Ferhadije Slika 2 : još jedno "spontano" okupljanje, te izrazi podrške akterima monstruoznih zločina, koje je, usput budi rečeno osudio cijeli svijet, pa i susjedna Srbija Slika 3: grafiti podrške optuženima za ratne zločine Slika 4: negiranje genocida nad bosanskim Muslimanima u Srebrenici Slika 5: negiranje vlastite države Bosne i Hercegovine. Da ne nabrajam više, you got the picture, kako kažu Ameri. Banja Luka, nekada sinonim ljepote i zajedništva, danas postade sinonimom podjela i veličanja zla, a pomenute slike podsjetile na ratne godine. Isti simboli, iste odore, iste pjesme. Kako se nakon svega osjećaju oni malobrojni koji su se vratili? A ta sada misle oni mnogobrojni koji još uvijek razmišljaju da se vrate, a šta oni koji uporno nastoje da izgrade poružene mostove zajedništva? Da li odustati od svega i pomiriti se sa činjenicom da je vrbaska ljepotica odavno umrla, ili i dalje raditi na vraćanju dužde i sinonima koji su je nekada krasili? Banjaluka poruka izbeglicama: Ovo više nije vaš grad

Photo: 6yka.com Jedno je sigurno, ništa ne treba generalizirati, pa tako nisu ni oni prisutni na pomenutim skupovima predstavnici svih štitelja grada koji se zove Banja Luka. Istorija je pokazala, što se opet potvrdilo, da je napaljena manjina ta koja je najglasnija, spremna za novo zlo, dok ogromnu većinu čine preplašeni, koji stavljaju glavu u pijesak čekajući da sve prođe samo od sebe, te zavedeni poslužnici koji svakodnevno oćekuju da im se kaže šta da misle i kako da osjećaju, kao i uvijek prisutna masa, ali nažalost beznačajna, skupina hrabrih koji su se drznuli podići svoj glas protiv nerazumljiva. Vrhovni predstavnici etneta u kome je Banja Luka glavni grad, nisu njeni istinski štitelji, a niti promotori. Njima taj grad ništa ne znači. Ne znače im ništa ni posjećeni drvoredi, ni srušeni vjekovni objekti, ni ogoljenje obale Vrbasa sada uokvirenog novogradnjom, ni promijenjeni nazivi ulica i dijelova grada. Ubili su mu dušu, osakatili izgled, promijenili apsolutno sve.... Ali, ostali su mezari i grobovi naših voljenih, ostale su uspomene, ostala je neuništiva ljubav prema zajedništvu, a ostala je i želja da se povrati stari banjalučki sjaj. (Emir Hodžić, D.V.M., Ph.D. Center for Comparative Medicine, University of California, Davis) * Pozivamo čitaoce e-novina koji su već godinama daleko od gradova u kojima su nekad živeli, da nam se jave sa svojim pričama

Izvor vijesti: e-novine.com